

ABONAMENTUL
Pe un an . 24 Cor.
Pe jum. an . 12 "
Pe 1 lună . 2 "

Nr. de Duminecă
pe un an 4 Cor. — Pen-
tru România și America
10 Cor.

Nr. de zi pentru Ro-
mânia și străinătate pe
an 40 franci.

TRIBUNA

REDACȚIA
și ADMINISTRAȚIA
Deák Ferenc-utca 20.

INSERȚIUNILE
se primesc la adminis-
trație.
Manuscrise nu se ina-
poiază.
Telefon pentru oraș și
comitat 502.

Nicolae Grigorescu.

(M) O veste dureroasă ne sosește din țară. Nicolae Grigorescu, singurul măiestru al picturii contemporane, unica și cea mai clasică figură din lumea artistică românească, s'a stins, Sâmbătă, în 3 August.

Împreună cu întreaga țară, îmbrăcăm și noi doliul, căci Grigorescu era fala și gloria nu a României numai, ci a noastră a tuturor, a neamului românesc de pretutindeni. El este o sinteză, una dintre cele mai admirabile sinteze a geniului creator al neamului nostru. El este printre cei mai distinși fii, prin cari neamul nostru își achită în chip foarte demn partea sa de datorie la cultura comună a genului omenesc. În sufletul lui trăia nemurirea poetică a lui Alexandri și geniul scăpărător al lui Eminescu. Pânzele lui au arătat francezilor poezia dulce a peisagiului ținuturilor românești, desvăluind italienilor că cerul României are seninuri de un azuriu mai căutat ca și acel al Neapoliului!

De origine săracă, s'a născut într-o umilă mahala din București în luna florilor, 15 Maiu 1838. Încă de copil el arăta mari aptitudini pentru arta către care se vedea că e chemat. La șaptesprezece ani fu angajat la un zugrav, lucrând decoruri, pela biserici. Printr-o fericită întâmplare, talentul lui fu remarcat de câteva persoane în măsură de a-i putea ridica situația. Nu mult după aceea, printr-o norocoasă intervenire el obținut o bursă pentru a putea pleca să studieze în străinătate. Nu-și părăsi însă,

țara natală, decât după ce își hrăni îndeajuns sufletul cu frumsețile pământului său, în Moldova, — la mănăstirea Agapia unde stătu o bucată de vreme, decorând interiorul bisericii; inspirat de pitoreștile împrejurimi acolo avu el clipe sublime din cari ne-au rămas urme neșterse.

Sosit în focarul de lumină, la Paris, fu ca oia rădăcită ce nu-și putea găsi calea în întortochelele marelui centru. Rutina școlii franceze îl respinse, căci temperamentul lui de românaș duios nu se putu alipi de regulele ei strâmte.

Se strecură în împrejurimile Parisului și la Fontainebleau i-se limpeză văzul și i-se lărgi inima. Dându-și frâu liber pictă în plină voie peisaje luminoase și calde. Disprețuind școala cu tehnica-i apăsătoare el plecă din Paris cu singurul câștig, de a se fi putut convinge că nu trebuie să-și caute mijloace întru interpretarea operei, fiind de ajuns a-și urma propriile-i porniri, însușirile-i impulsive artistice; simplul instinct, care îl mână de altfel încet, dar sigur către frumusețea adevărată, netăgăduită, perfectă, către arta naturală, spre triumf!

El simțise în el ceva prea viguros, pentru a se putea lăsa învins și târât de curentele școlilor străine. Se hotărî a rămâne, el însuși în pânzele lui. Călătorind mai apoi în Italia și Grecia, timpul acela nu-i servi decât întru îndeplinirea condiției sine qua non, a fiecărui artist ce se respectă, fără a se simți atins de pecetea străină.

Reîntors în țară, se apucă de muncă,

fără preget, cu imbold și dor, pentru a desăvârși începuturile timide, — a immortaliza adevărul frumos al neuitatului Alexandri, că: Românul s'a născut poet.

Și a reușit pe deplin. — Mulți dintre noi, cari am avut norocul să călătorim astă-vară, în România, cu prilejul Expoziției Naționale, trecând prin pavilionul Artelor și oprindu-ne într'unul din colțurile-i de seamă, Sala Grigorescu, am putut măsura cu mintea și sufletul cât prețuește și ce e pentru noi românii, pictorul Nicolae Grigorescu. Nu ați simțit întrând înăuntru, privind tablourile lui, unul mai frumos ca altul, ceva nedefinit de dulce, nu ați avut impresia, că în sala aceea se deschide în minte, în fața noastră, un orizont tot așa de senin, ca acel al pânzelor lui? Cine a putut șta rece înaintea mândrilor ciobănei, tolăniți pe culmi de munte, zicând din fluer, lângă turmă pascănd. Păreau că stau să vorbească și în urechi parecă îți și aducea ceva din glasul tânguios al fluierei și al talangelor. Apoi păstorii torcând supt cireșul înflorit din livadă, ningând flori albe pe bobocii de găscă galbeni ca aurul, ciugulind drăgălaș din iarba catifelată.

Carele lui cu boi, tradiționalele care, ce păreau toate de o potrivă, dar în care găseai totuși, atâtea și atâtea note variate! Același subiect dar repetat supt atâtea forme încât niciodată nu era expresia aceluiași sentiment. Păstorii lui Grigorescu îți tâlmăceau pe rând toate stările sufletești, carele lui cu boi, pornite toate în aceeași pantă, pe aceeași câmpie nemărgi-

FOIȚA ORIGINALĂ A «TRIBUNEI».

Balade în proză.

De Alphonse Daudet.

Când am deschis ușa de dimineață, împreună cu soarele mele era un covor de brumă. Iarba lucea și colina toată tremura de frig... Provanța mea scumoa se schimbase într-o țară de nord și între pinii cu ciucuri de promoroacă și tufele de lavandă desfăcute în buchete de cristal am scris aceste două balade de o fantazie puțin cam germanică, în timp ce bruna îmi trimetea reflexele sale albe, iar sus în limpezimea cerului triumphiuri mari de berze venite din țara lui Henri Heine se lăsau spre Camarga strigând: »E frig... frig... frig...«

I.

Moartea Delfinului.

Micul Delfin e bolnav, micul Delfin e pe moarte. În toate bisericile regatului sfânta cuminecătura rămâne expusă ziua și noaptea și făclii mari de ceară ard pentru însănătoșirea copilului regal. Stradele vechi reședințe sunt triste și tăcute, clopotele nu mai sună, trăsurile merg la pas... În împrejurimile palatului burghezii curioși privesc printre zăbrele, garda curții care vorbește cu un aer solemn.

Tot castelul e în mișcare... Șambelanii, major-domnii suie și coboară alergând pe scările de marmură... Coridoarele sunt pline de paji și de curteni în haine de mătase, cari merg dela unii la alții după noutăți... Pe scările largi dela in-

trare, damele de onoare, plânse, își fac revenențe ștergându-și ochii cu frumoase batiste brodate.

În sera de portocali e o adunare număroasă de doctori în robă. Se văd prin geamuri cum își mișcă mânecele negre, aplecându-și doctoral perucile... Guvernorul și scutierul micului Delfin se plimbă dinaintea ușei, așteptând deciziunile Facultății. Niște rânđași trec pe lângă ei fără să-i salute. Scutierul injură ca un păgân, domnul guvernor recită versuri din Horace... Și în timpul acesta, jos, din grajduri, se aude un nechezat plângător. E alezanul Delfinului uitat de rânđaș și care nechează dinaintea ieseilor goale.

Dar regele? Unde e regele?... Regele s'a închis singur într-o cameră din fundul castelului... Majestațiilor, nu le place să-i vadă cineva plângând... Pentru regină, e altceva... Așezată la căpătâul Delfinului, suspină tare dinaintea tuturilor, cu fața scaldată în lacrimi.

În culcușul său de dantele, micul Delfin mai alb decât perinele pe care e întins se odihnește cu ochii închiși. Crezi că doarme; dar nu. Delfinul nu doarme... Se întoarce către mama sa și văzându-o că plânge, îi zise:

— Mamă, de ce plângi? Crezi într'adevăr c'am să mor?

Regina vrea să răspundă, dar suspinele o împiedecă de a vorbi.

— Nu mai plânge mamă; uiffi că sunt Delfinul și că Delfinii nu pot să moară astfel...

Regina suspină și mai tare și micul Delfin începe să se nfricoșeze.

— Ho! zise el, eu nu vreau să mă ia moartea, am s'o împiedec de-a ajunge până aici... Să

vie îndată 40 de lascheneți puternici ca să întărească garda împrejurul patului meu!... O sută de tunuri mari să păzească zi și noapte cu fitilul aprins sub ferestrele noastre! Și nenorocire morții, dacă va îndrăzni să se apropie de mine!...

Ca să facă pe placul copilului regal, regina făcu un semn. Îndată se auziră tunurile uruind în curte și 40 de lascheneți voinici cu halebardele în mână se așezară împrejurul odăiei. Micul Delfin bate din mâni când îi vede. El recunoaște pe unul și-l cheamă:

— Lorrain! Lorrain!

Soldatul face un pas către pat:

— Lorrain. Tu mi ești drag... Scoate-ți sabia. Dacă moartea va veni să mă ia, ai s'o tai, nu e așa?

Lorrain răspunde:

— Da, Monseniore...

Și două lacrimi mari se prelinsă pe obraji săi uscați.

În momentul acesta, duhovnicul s'apropie de Delfin și i vorbește mult timp încet, arătându-i un crucifix. Delfinul îl ascultă plin de mirare, apoi întrerupându-l deodată îi zise:

— Înțeleg bine aceea ce-mi spui domnule abate; dar în sfârșit micul meu prieten Beppo n'ar putea să moară în locul meu, dacă i-ași da bani mulți?...

Duhovnicul continuă să-i vorbească încet și micul Delfin e din ce în ce tot mai plin de mirare.

După ce duhovnicul a isprăvit, Delfinul reîncepe vorba cu un suspin adânc.

Tot ce-mi spui, e trist, domnule abate: dar un lucru mă mângăie, că acolo sus în paradisul ste-

nită cu orizonturi senine îți spuneau atât de multe. Tot greu, toată obida și răbdarea pașnică a țaranului român, acolo o vedeai. Cine apoi a poetizat mai admirabil, viața țiganilor cu corturi? Șetrele lui țigănești din pustiul câmpurilor, în bătaia mângâitoare a apusului roșiatic, — apoi țigăncile cu flori, cine a știut să întrușipeze, asemeni lui, nota aceea personală a țiganului, sălbatecă, îndrăzneță, focoasă!?

Dar marile pânze cu subiecte istorice: »Convoiul prizonierilor înaintea M. S. Regelui Carol«, — »Asaltul Smârdanului«, cât de puternic a trebuit să ne tresalte inima în fața falnicului »Dorobanț«, ce răsărea mândru din toată lumea aceea de păstori, țărăncuțe, câmpuri și peisaje dela țară.

Da, Nicolae Grigorescu a fost pictorul pământului românesc! Sensibilitatea sa nu vibra decât în mijlocul solului natal și în subiectele țărănești, acolo penelul lui Grigorescu a creat minuni de frumusețe neînchipuită, lucrări de geniu, comori naționale!

Retras din vârtoarea orașelor, trăia ca un pustnic, izolat într'un colțisor de țară, la Câmpinița, un sătuc, de pe Valea Prahovei. Inchis într'o grădină nesfârșită, unde adunase o întregă bogăție de pomi și flori, petrecea zile de-arândul, păzind floarea unui bobocel de trandafir, de când plesnea mugurul până ce-și scutura petalele roze. Se bucură ca un copil, lacom de toate minunile și misterele naturei, — apoi satisfăcut, bun de inimă precum eră de mare prin suflet, ne împărtășă din belșug, toate frumusețile prin care trăia și respira, — în acele trăsături de penel, fine, vapoase care ar fi părut neglijente, dar cari erau expresia credincioasă a sentimentalității lui delicate.

În toate concepțiile operei lui, Grigorescu a rămas român întreg și naționalist prin excelență, din însăși îndărătnicia cu care nu a vrut să iasă în afară de poezia sufletească a țaranului român.

Florile lui, minunatele lui flori, în mijlo-

cul cărora a trăit fericit și s'a stins zâmbind și ele plâng azi, pe bătrânul lor copil, ce a închis ochii pentru totdeauna, tăcut și senin ca cerul lui Iulie. Il plâng, trimițându-i miros dulceag și îmbalzat pe urma tristului car cu boi, ce l-a purtat domol spre lăcașul de odihnă, unde dragostea noastră îl urmează și recunoștința nemărginită cu regretul profund, îi vor ridică templu măreț pe care să se închine de-apururi tot sufletul românesc în cinstea celui mai duios artist național!

Mandatul dela Careii-mari. Încă nu se știe, dacă fișpanul Aradului, contele Károlyi Gyula, va primi ori nu mandatul dela Careii-mari. Fișpanul nefiind încă în Arad, un ziar din loc a întrebat pe oficianții comitatului, cari stau în mai mare prietenie cu fișpanul dacă va primi ori nu mandatul. Unul a spus, că-l va primi, pentruca pe deoparte să fie aproape de marele domeniu din Careii-mari, pe de alta pentruca a început să-și urască oficiul, mai ales pentru motivul, că națiunii nu i-s'au realizat din partea coaliției promisiunile făcute. Alt oficianț a spus tocmai contrarul. În zilele viitoare se va ști pozitiv, dacă va pleca fișpanul, ori nu.

Greva generală în perspectivă. În vremea din urmă partidul socialist desfășură o activitate foarte intensă pentru întărirea și organizarea sa. În cartierele Budapestei și în alte localități se țin aproape zilnic adunări pentru propagandă și mai ales pentru sufragiul universal. Scopul partidului este de-a obține dela guvern sufragiul universal în caz de nevoie printr'o *grevă generală* în toată țara.

Noul fișpan de Făgăraș. Noul fișpan al comitatului Făgăraș va fi numit actualul notar al comitatului Széll József.

Când vor înceta să cărmuiască funcționarii unguri cele mai curate ținuturi românești?

Tittoni la Aehrenthal. În cursul luni lui August ministrul afacerilor străine Tittoni va vizita pe baronul Aehrenthal la

Semmering lângă Viena. Ministrul va face toată călătoria cu automobilul.

Schimb de vizite între ministrii români și Clemenceau. Din Karlsbad primim știrea, că un schimb de vizite a avut loc Sâmbătă acolo între dñii Clemenceau prim-ministru al Franței, dl Sturdza și Em. Costinescu.

Ei s'au întreținut mai bine de o oră în termenii cei mai amicali asupra mai multor chestiuni.

Prințul Bulgariei și M. Sa. M. Sa a conferit prințului Ferdinand al Bulgariei titlul de comandor al regimentului 11 de husari. Faptul acesta este semnul încrederii M. Sale în politica cuminte urmată în vremea din urmă de Bulgaria.

Ministrul-prim sârbesc Pașici a plecat la Marienbad, unde se va întâlni, — dupăcum se anunță — cu ministrul afacerilor externe Aehrenthal.

O nouă întâlnire de monarhi. După întâlnirea împăraților la Swinemünde va fi urmată de o nouă întâlnire a împăratului Wilhelm cu regele Eduard al Angliei. Acesta din urmă va veni în Germania și se va întâlni la Wilhelms-höhe, aproape de Cassel cu împăratul Wilhelm. Cu prilejul acesta garnizoana din Cassel va face exerciții militare în onoarea regelui Eduard. De aici regele Eduard va călători la Ischl spre a se întâlni cu împăratul Francisc Iosif.

Banii de cvartir ai funcționarilor dela tren. Se afirmă, că funcționarii dela C. F. vor primi competența de cvartir urcată, conform dispoziției lui Kossuth. Trebuie să se aștepte însă mai întâiu sancționarea legii, căci zice-se, trebuie să se facă provocare la ea pentru clasificarea orașelor după mărimea chirilor. De ce mai e nevoie să se accentueze acest lucru, căci după sancționarea legii despre reforma salarelor și a banilor de cvartir, bine înțeles, că se vor executa toate dispozițiile acestei legi!?

lelor eu voiu fi tot Delfinul... Știu că bunul Dumnezeu e vărul meu și n'ar putea să nu se poarte cu mine după cum mi-e rangul.

Apoi adoase întorcându-se către mama sa:

— Să mi-se aducă vestmintele cele mai frumoase, tunica de hermină albă și pantofii de mătase. Vreau să fiu demn de ingeri și să intru în paradis în costum de Delfin.

Pentru a treia oară duhovnicul se apleacă spre Delfin și-i vorbește încet și îndelung... În mijlocul vorbirei sale, copilul regal îl întrerupse cu mânie:

— Dar atunci, strigă el, a fi Delfin, e nimic!

Și fără să mai asculte ceva, micul Delfin se întoarce cu fața spre perete și plânge cu amărăciune.

II.

Subprefectul la câmp.

Dl subprefect e în turneu. Căleasca subprefecturei cu vizitiul înainte și cu lacheul la spate, îl duce maiestos la concursul regional dela Combe-aux-Fées. Pentru ziua aceasta memorabilă, dl subprefect și-a pus haina brodată, clacul, chiuloții strămți cu galoane de argint și spada de gală cu mânerul de sidf. Pe genunchi își ține servieta de piele, la care se uită cu tristețe.

Dl subprefect se uită cu tristețe la servieta de piele; el se gândește la faimosul discurs pe care trebuie să-l rostescă îndată înaintea cetățenilor din la Combe-aux-Fées:

— Dilor și iubiți administrați...

Și-și răsucesc mătasa blondă a favoritelor, repetând de douăzeci de ori un șir:

— Domnilor și iubiți administrați... și urmarea discursului nu mai vine.

Urmarea discursului nu mai vine... E așa de cald în caleasca aceasta! Cât vezi cu ochiul, drumul către Combe-aux-Fées e o pulbere de praf sub vârtoarea soarelui de Sud... Aerul e încins... și sub ulmii tineri din marginea drumului greerii fără dela un pom la altul... Deodată dl subprefect tresare. Colo la piciorul dealului zărește o dumbravă de stejari verzi și i-se pare că-i face semn.

Dumbrava de stejari verzi i-se pare că-i face semn:

— Vino pe aici dle subprefect; ca să-ți compui discursul, e mai bine să stai sub ramurile din dumbravă.

Dl subprefect e sedus; sare jos din calească și spune oamenilor să-l aștepte, pentruca se duce să-și compue discursul în dumbrava verde de stejari.

În dumbrava verde de stejari sunt păsărele, violete și sub iarba mărunță, izvoare tainice. Când au văzut pe dl subprefect cu chiuloții săi frumoși și cu servieta de piele, păsărelele s'au temut și n'au mai cântat, izvoarele n'au îndrăznit să mai facă gură și violetele s'au pilit în iarbă... Toată lumea asta mică, n'a văzut niciodată un subprefect și se întreabă șoptind, cine e seniorul acesta frumos care se plimbă în chiuloți de argint.

Șoptind sub frunziș se întreabă, cine e seniorul acesta frumos care se plimbă în chiuloți de argint... În timpul acesta dl subprefect răpit de liniștea și răcoarea dumbrăvii își ridică pulpanele hainei, pune clacul pe iarbă și se așază în

mușchiu la piciorul unui stejar tânăr; apoi își deschide pe genunchi servieta de piele și scoate, o foaie de hârtie ministerială.

— E un artist! zise pitulicea.

— Nu, grăi botgrosul, nu e artist pentruca are chiuloți de argint; e mai de grabă un prinț.

— E mai de grabă un prinț, zise botgrosul.

— Nici artist, nici prinț întrerupse o bătrână privighetoare, care a cântat o vară întregă în grădinile subprefecturei... Știu eu ce este: e un subprefect.

Și toată dumbrava șușue:

— E un subprefect! e un subprefect!

— Ce chel e! observă o ciocărlie moțată.

Violetele întrebară:

— E om rău?

— E om rău? întrebară violetele.

Bătrâna privighetoare răspunde:

— Nici de cum!

Și atunci păsărelele începură să cânte, izvoarele să curgă; violetele se îmbălzămeze aerul, ca și cum dl subprefect n'ar fi fost acolo... Nepăsător în mijlocul acestui zvon frumos, dl subprefect invoacă în inima lui Muza Comițiilor agricole și cu condeiul ridicat, începe să declame cu vocea sa de ceremonie...

— Domnilor și iubiți administrați...

— Domnilor și iubiți administrați, zise subprefectul cu vocea sa de ceremonie...

O izbucnire de răs îl întrerupse; se întoarce și nu vede nimic decât un grangar care se uită la el râzind, cocoțat pe clac. Subprefectul dă din umeri și vrea să-și continue discursul, dar grangurul îl întrerupe din nou și-i strigă de departe:

Situația politică.

Cum pregătește Rakodczay alegerile.
Pentru ce nu demisionează Bartha. —
Banca, cvota, pactul.

Cum pregătește Rakodczay
alegerile?

Banul Rakodczay pregătește alegerile pentru o nouă cameră. De sigur vă închipuiți că el a plecat să rostească discursuri, să convingă și să inflăcăreze lumea pentru programul său? Credeți că el cutieră Croația și vorbește alegătorilor, că convoacă întruniri publice ori publică mii și mii de broșuri? Doamne ferește!

Nu uitați vă rog că Rakodczay este un gur neaș, un gur adevărat și un gur ce se respectă — nu se abate odată cu capul dela obiceiurile și tradițiile electorale ale țării sale. Ba mai mult decât atât, dacă el ar îndrăzni să facă asta, de sigur »furtuna revoltei publice de mult l-ar fi măturat«, cum se zice atât de frumos tot în frazeologia țării sale.

După această introducere cred că nu vă veți mai îndoii asupra mijloacelor cu cari Sakodczay caută să »convingă« pe alegătorii croați. El s'a adresat către comănduirea corpului de armată din Agram pentru a i-se pune la dispoziție numărul necesar de trupe pentru alegeri. Înainte de măsura asta, firește, el s'a convins și de numărul îndesulător de jandarmi pentru cari, slavă domnului, nu trebuie să se adreseze nimănui, fiind el însuși stăpân peste ei.

Acuma banul poate începe liniștit campania electorală!

Pentru ce nu demisionează Bartha?
Gheșeftul cu mandatul dela Beiuș.

Deputatul Beiușului, Bartha Odön a fost numit încă luna trecută notar public în Turoc-Szt.-Márton. Legea incompatibilității dispune în mod neîndoios că într'un astfel de caz două zile după numirea sa deputa-

— La ce bun?

— Cum! la ce bun? zise subprefectul roșindu-se; și gonind cu o mișcare lighioana asta nerușinat, începu din nou și tot mai frumos:

— Domnilor și iubiți administrați...

— Domnilor și iubiți administrați... a început din nou subprefectul...

Dar atunci, violetele plâpânde se înălțară către el cu vărfurile tulpinelor și-i grăiră încetșor:

— Domnule subprefect, simți parfumul nostru dulce?

Și izvoarele începură sub mușchii o muzică divină, în ramuri de-asupra capului său, o lume de pitulici îi cântă ariele cele mai frumoase și toată dumbrava conspiră să-l împiedice de a-și compune discursul.

Toată dumbrava conspiră să-l împiedice de a-și compune discursul... Dl subprefect îmbătat de mirezmele florilor, răpit de muzică se silește în zadar să reziste farmecului care-l cuprinde. El se reazemă în cot pe iarbă, își deschee haina frumoasă, găngăvește încă de două-trei ori:

— Domnilor și iubiți administrați... Domnilor și iubiți admi... Domnilor și iubiți...

Apoi trimite administrații la dracu și Muza Comițiilor agricole n'are decât să-și acopere fața.

Acopere-ți fața Muză a Comițiilor agricole!... Când oamenii subprefecturii neliniștiți de șeful lor, intrară după un ceas în dumbravă, văzură un spectacol dinaintea căruia se traseră de groază... Dl subprefect se culcase pe pânțele în iarbă, desmătat ca un boem. Haina și-o pusese jos;... și tot molfăind niște micșunele, dl subprefect făcea versuri.

Traducere de Gh. D. Mugur. (Sinaia.)

tul trebuie să-și dea dimisia din deputăție, iar în cazul că el nu va demisiona, președintele camerei este dator să fixeze imediat sorocul alegerii nouă. Ei bine, nici una din aceasta nu s'a întâmplat. Nici Bartha nu a demisionat, nici președintele camerei nu a făcut nici o dispoziție în sensul cerut de lege. Cauza? Întâiu pentru că Bartha vrea să cumuleze pe timp de 3 luni funcția de deputat cu funcția de notar public și a încasat chiar leafa în suma de 1600 de cor. pe timpul celor trei luni de vară. De altă parte se zice că Kossuth a făgăduit să dea mandatul dela Beiuș unuia dintre favoriții săi (Saluzsinszky? Dacă da, îl felicităm dinainte pentru — cădere) care însă se află actualmente la o concentrare militară și nu-și poate începe încă turneul de corteșire. Iată deci motivele adevărate pentru cari fixarea termenului de alegere pentru mandatul dela Beiuș întârzie atâta vreme: deoparte lăcomia de bani a unui cumular evreu și de altă parte favoritismul cel mai nerușinat al unui ministru.

Iată fraților din Beiuș gheșeftul jidovesc ce se face cu tot ce aveți voi mai scump: încrederea și convingerile voastre politice.

Banca, cvota, pactul.

Se afirmă în continuu *iunctimul* pus din parte austriacă între banca națională maghiară pe de o parte și între urcarea pentru Ungaria a cvotei cheltuielilor comune și încheierea pactului pe de altă parte.

Referitor la chestia aceasta scrie *Magyarország* de azi în articolul prim:

»Propriaminte nu e principalul lucru, că este oare în iunctim chestia cvotei și a băncei cu pactul, ci acela, că suntem noi decisi a înființa banca separată maghiară și a respinge orice pretensiuni de a urca cvota. Dacă ne-am decis deja și deciziunea noastră este destul de constantă și de puternică, atunci după noi pot lega în cel mai strâns iunctim pactul și cu cvota și cu chestia băncei. Nu vindem mâța în sac și nu voim să înșelăm pe prietini nostri austriaci. Le putem spune de tot pe față și sincer: privilegiul băncei nu-l prelungim, cvota nu o ridicăm, pactul însă suntem învoiți a-l încheia până la 1917 sub condițiuni favorabile și apărătoare ale intereselor țării.«

Nu va urma urcarea cvotei maghiare, pentru că aceasta e imposibilitate fizică; nu va urma nici zădărnicierea pactului, fiindcă pentru încheierea lui se sacrifică nu unul, dar și zece guverne austriace. Ci va urma *căderea guvernului austriac*, care a legat chestia băncei și a cvotei de pact și prin asta a periclitat realizarea acestuia.«

Articolul se termină astfel:

»Dacă guvernul austriac continuă cu uneltirile, numai sieși își pune piedecă. N'avem nici un motiv de a lua în serios amenințările austriace. Numai noi înșine să fim tari: atunci austriacul nu ne va supune. Să nu uităm niciodată, că nu noi avem nevoie de pact, ci austriacii. Și să ne temem de un astfel de adversar, care amenință cu aceea, de ce el s'ar teme mai mult? Putem fi de tot liniștiți: Austria primește pactul fără urcare de cvotă și fără bancă comună. Iar dacă nu-l primește e cu atât mai bine pentru noi; cel puțin *ne putem realiza momentan deplină independență economică*. Poziția noastră e mai tare, decât a Austriei și de aceea rădem de sfertările zadarnice ale austriacilor.«

Oare!?

Revista ziarelor.

»Aradi Közlöny« de azi, ocupându-se în articolul prim cu fișpanul Aradului, spune că *ar fi pagubă să plece*.

Az *Ujság* scrie referitor la articolul prim de azi din »Magyarország«:

»Nu ridicăm cvota și înființăm bancă maghiară separată, se opintesc independenții față de au-

striacii — la începutul lui August. Și la începutul lui August e de datoria patrioților să creadă, că Wekerle nu ridică cvota și nu prelungeste concesiunea băncei și trebuie să creadă, că dacă totuș ar urca cvota și dacă ar prelungi termenul băncei, atunci partidul independențist îl alungă. Nono, asta încă și 'n August e mult, pentru că partidul independențist la timpul său va spune: mai bine să execute Wekerle decât Kossuth Ferencz, aceste lucruri urâte«.

Referitor la prietinia kossuthiștilor și a constituționalilor:

»Toți câți fac dări de seamă acuma încep lăudând pe alții și termină, accentuând, că trebuie să le fure acestora mandatele. Partidul poporal, constituțional: toți laudă atât demult pe kossuthiști, că dacă ar fi posibil nu le-ar lăsa nici un mandat. Doară rămâne în familie, spune ei, căci ori câți am fi ceice și așa nu mărturisim principiile independențiste, și nici nu le abandonăm, totuș suntem cu toții coaliționiști. Decurge între frați hărțuiala, juzii stau sub masă, și câteodată, când s'ar zugruma unul pe altul, nici de declararea adevărului nu se înspăimântă. Au fost prieteni până au trebuit să înșele națiunea, dar umblă pe căi separate când vreau să se înșele reciproc«.

Admisibilitatea căsătoriei a doua a preoților din punct de vedere dogmatic, canonic și practic.*

De dr. Vasile Găina.

Obiectul, ce-l tratează cartea despre care voiesc să vorbesc, a fost viu discutat în timpul ultim indeosebi de fii bisericii ortodoxe sârbești. Episcopul dr. Nicodim Miliș pledează cu argumente convingătoare pe temeiul dezvoltării istorice și juridice a bisericii, pentru căsătoria a doua a preoților într'o broșură, a cărei traducere în românește ne-o dă colegul S. D. în »Revista Teologică« din Sibiu. Broșura dlui dr. Miliș a aflat răsunset la toți, cari înțeleg rostul acestei chestiuni însemnate. 500 slujitori ai altarului bisericii sârbești — văduvi și căsătoriți — au subșternut dorința lor justă »renumitului« congres sârbesc de astă primăvară, dar din cauza cumînțenei celor ce-l constituie, petiția nici nu a ajuns la desbatere.

Insuși organul semit din Viena »Neue Freie Presse« adăpostește în coloanele sale vr'o două articole bine scrise în această chestiune.

Discuția începe să iee dimensiuni mai mari din cauza însemnătății netăgăduite a obiectului din chestiune și în fine străbate și straturile de altcum destul de conservative ale bisericii noastre.

Facultatea teologică din Cernăuți, la a cărei izvor s'au adăpat cei mai buni teologi ai noștri ne dă primul bărbat, carele susține necesitatea căsătoriei a doua a preoților. Acesta e savantul profesor de Apologetică dl dr. V. Găina.

În broșura, ce poartă titlul pus în fruntea acestui articol, dl G. expune drept introducere, manifestările timpurii pentru o direcțiune rigoristă ascetică în biserica creștină. Rezultatul acesteia sunt hotărârile sinodului trulan dela 691, care admite căsătoria preoților ca o instituțiune legală, dar oprește prin canonul 6 tuturor preoților căsătoria a doua.

Preoțimea străduiește în mai multe rânduri pentru cassarea acestei dispoziții rigoriste, așa în anul 1879 clerul din Transilvania și Ungaria, iar în 1884 cel din România. Pentru timpul cel mai nou au rămas: mișcarea celor 500 preoți sârbi și broșura episcopului Miliș, care a dat anză la discuția recentă pornită asupra acestei întrebări. Părerile dlui Miloș le comunică pe scurt și dl Găina, servindu-i acestea în multe privințe ca directivă. Trece apoi la compunerea proprie, tratând chestiunea din punct de vedere dogmatic, canonic și practic.

Despre importanța căsătoriei, ca instituțiune orânduită de Dumnezeu pentru propagarea genului omenesc, aflăm mai multe dovezi în sfânta Scriptură a Testamentului nou, iar apostolul Pavel o compară deadreptul cu legătura mistică, ce există între Hristos și biserică.

Interpretările false ale unor locuri din sfânta Scriptură precum și împrejurările după timpul

* Editura foii clericale »Viitorul«, preț 1 cor. 10 fil

apostolic, au fost favorabile pentru propagarea idealurilor perfecțiunii creștine și astfel rezultă din scrierile multor apologeti creștini din acel timp, preferirea stării virginale. Renumiții părinți ai secolului al 4-lea și 5-lea, ca Atanasie cel Mare, Grigore Nissanul, Ioan gură-de-aur, Augustin ș. a. însă, nu au mai reprobato căsătoria, deși personal preferau viața virgină.

Referitor la căsătoria a doua s. Scriptură nu ne dă deslușiri apriate, dar în cazuri concrete e pentru ea, așa apostolul Pavel nu numai admite în principiu în epistola I. către Corinteni 7, 12 și I. Timotei 5, 15 »ca o posibilitate eventuală abstractă căsătoria a doua, ci le dă văduvelor tinere de-a dreptul sfatul ca să se căsătorească a doua oară și să nască fii pentruca să nu fie expuse ispitei din partea diavolului«. Dar păreri rigurose ale apologetilor creștini și părinților bisericești, că căsătoria a doua nu mai corăspunde idealului, au triumfat.

Legislațiunea bisericească din timpurile ulterioare a regulat în fine din motive social-disciplinare sub condițiuni anumite și căsătoria a doua. Regularizarea aceasta e product omenesc și nu divin. Ea are valoare pentru toți oamenii, deci și pentru preoți. Apostolul Pavel zice în epistola I. Timotei cap. 3 în mod declarativ, concesiv — mărturisind însuși că în privința aceasta nu are ordin apriat dela Domnul — că episcopul are să fie băbatul unei femei.

»Ca psiholog profund a cunoscut acest bărbat admirabil pe deplin natura omenească și nici n'a voit să-i impună un jug, de care a știut înainte că mulți nu-l vor putea suporta, de aceea și vorbește la Rom. 7, 2—3 și în ep. I. Cor. 7, 39 despre căsătoria a doua la creștini în genere. Iar sub creștini înțelegem și episcopii, presbiterii și diaconii. O restricțiune cu aceste persoane nu e de loc motivată, pentrucă »perfecțiunea ce se cere dela preoți încă are limite anumite«. Pronunțarea de mai sus e deci generală și categorică. Natural că păreriile servitorilor bisericești ulteriori sunt diferite relative la cuvintele de mai sus ale apostolului Pavel.

După aceste dl G. trage următoarea concluzie: »Chiar dacă ar fi constat că cuvintele apostolului, de cari ne ocupăm, au numai acel înțeles ca episcopul resp. presbiterul să fie căsătorit odată, ceace însă de loc nu e exact, totuși nu ar rezulta de aici că căsătoria a doua a preoților e nepermisă din punct de vedere dogmatic. Dealtminte am trebui să presupunem că toată anticătatea până la sinodul trulan s'a abătut dela adevărul divin, pentrucă a conces căsătoria a doua a preoților«.

Dacă cuvintele apostolului Pavel sunt revelațiune divină, atunci biserica a alterat deja acest adevăr divin în momentul, când a oprit episcopilor căsătoria. Aceleași considerațiuni de ordine mai înaltă cari au contribuit la restrângerea căsătoriei episcopilor, cu toate că apostolul a conces-o vor putea contribui și la admisibilitatea căsătoriei a doua a preoților »deși apostolul pare a o oprî, nu în urma unui mandat divin, ci după părerea sa. Biserica are atât de dreptul a legă, cât și a deslegă«.

»Din punct de vedere dogmatic nu se poate așadar nimica obiectă contra căsătoriei a doua a preoților«. Intrebarea de este ea permisă, cade în domeniul disciplinei bisericești.

În mod științific, cu cuvinte alese descrie autorul deosebirea între principiile fundamentale ale învățării creștine, dintre cari adevărurile relative la credință, dogmele poartă pecetea trăinicii veșnice, iar principiile relative la viața creștinului, legile sau canoanele bisericești trebuie să țină cont de schimbarea împrejurărilor sociale, de necesitățile timpului. Biserica, pe lângă precauțiunea necesară a și urmat acestui principiu, având totdeauna în vedere evoluțiunea naturală. Așa canonul al 12 al sinodului trulan a casat can. 5 apostolic relativ la căsătoria episcopilor, canonul al 37 apost., al 5. al sinodului I ecumenic etc. Ba și după sinodul al VII ecumenic, care oprește

schimbarea arbitrară a canoanelor bis., s'au adus canoane nouă, așa cele două sinoade ținute în secolul al 9 în Constantinopol. Și așa va merge și mai departe.

Dacă deci împrejurările sociale i-a îndemnat pe părinții bis. să schimbe la timpul său unele norme bisericești și să introducă altele noi, tot același drept îl au și conducătorii actuali ai bisericii, pentrucă »spiritul sfânt, care i-a inspirat pe părinții sinoadelor ecumenice din biserica antică... a rămas pururea activ în biserică și li va inspira și pe părinții prezentului.«

Sinodul trulan dela 691, ținând cont de păreriile rigurose de pe timpul acela, adecă de considerațiunile temporale, a oprit prin canonul 6 căsătoria a doua a preoților, ca apoi ulterior să fie necesități episcopii să conceadă preoților în cazuri excepționale, căsătoria a doua, putând numai astfel menține ordinea în eparhiile lor. Ba însuși sinodul trulan a recunoscut prin canonul 3 în principiu validitatea căsătoriei a doua a preoților, care dispune, că preoții țării sau diaconii căsătoriți a doua oară au să desfacă aceasta căsătorie și au să fie înlăturați numai pentru un timp dela altar ca să fie supuși unei epitenii, după care însă pot servi și mai departe. Va să zică, dacă căsătoria a doua ar fi fost privită ca o faptă ilegală și defăimătoare, cei culpabili nu mai puteau fi rehabilitați.

Iată deci că opreliștea aceasta adusă de un sinod, se poate schimba sau casa de o autoritate egală sau mai înaltă, dacă o reclamă motive ponderoase. Dar convocarea unui sinod ecumenic întimpină acum greutăți neînvingibile. Bisericile autocefale însă fiecare pentru sine — luminate ca și în trecut, sinoadele ecumenice de spiritul sfânt — pot ajunge, după o corespondență intensivă, la rezultatul dorit.

Puterea de a legă și deslegă, dată de Mântuitorul apostolilor, apoi printr'ânșii tuturor succesorilor lor e atât de largă, încât ar admite deslegarea acestei întrebări și din partea unei biserici particulare. Lipsesc numai începutul!

*

Cu cele de până acum ne-a arătat autorul că chestiunea poate fi rezolvită; din punct de vedere practic însă trebuie numai decât admisă căsătoria a doua la preoți. Această argumentare e partea cea mai interesantă din scrierea dlui G. Cu crâmpie dureroase luate din viața de toate zilele ale preoților rămași văduvi în etate juvenilă, pentru cari »natura e natură și nu cunoaște teorii, ci viață; teoriile sunt sarbede, viața e plină de putere«, precum și din viața celor cari rămân văduvi cu o droaie de copii, caută să ne convingă despre adevărul cel susține.

Iată un exemplu descris de dl G. în mod atât de natural:

Un preot rămâne văduv cu 5—6 copii, în etate dela o lună până la 7 ani. Astfel de cazuri obvin foarte adese, nu sunt numai simple exemplificări. Soția defunctă n'a avut rude mai număroase în condițiuni materiale și sociale mai bune și el încă nu le are. Deci nimeni dintre consăngeni nu poate să-l sprijinească în procesul educațiunii copiilor săi. El e avizat numai la puterile proprii. Ca preot are însă respectul fel și fel de ocupațiuni, așa că nu poate să steie tot acasă și să grijească de creșterea copiilor. Ce se întâmplă deci în absența lui? Copiii rămân acasă pe mâinile servitorimeii, sunt neglijați trupește și sufletește și sălbătăcesc. Afară de aceea bărbatul nici n'are acea paciență ce e necesară pentru a crește copiii într'o etate atât de fragedă. Numai femeia are acel dar deosebit dumnezeesc și neprețuit.

Ah, Doamne, cine ne va spune câți copii de preot s'au nenorocit numai din acea cauză, pentrucă n'au avut o ființă grijulie, care să-i priceapă și să-i conducă pe calea vieții!

Să cugetăm numai mai de aproape asupra faptului și atunci ne vor trece fiori reci prin corp. Doamne Dumnezeule, ferește pe copiii mei de astă soartă, vom trebui să exclamăm cu toții!...

Spre ilustrare încă câteva exemple: Cum poate combate acel preot concubinatele, desfrânarea,

carele însuși comite aceste păcate, în urma împrejurărilor vitrege? Sau faptul, că preotul e necesitat să-și aducă o femeie străină, ca să-i crească copiii, nu pune în gura lumii iubitoare de scandaluri felurite scornituri? Și cine suferă? »Reputațiunea preotului, iar indirect și biserica. Căci orice pată zace pe preot, se referă și la biserică«.

Și purtarea economiei — indispensabilă pentru preotul dela țară, — și activitatea pastorală reclamă, ca preotul să aibă consoartă legală.

Amintirea celorlalte exemple e superfluă. Reiese doară clar și din cele de până acum, necesitatea căsătoriei a doua la preoți.

Drept încheiere nu întrelasă autorul, să nu rezolve eventualele obiecțiuni, cari s'ar putea aduce în contra căsătoriei a doua și să nu ne descrie modalitățile, prin cari s'ar putea anuce la îndeplinire această afacere însemnată. — Și aceste scurte expuneri tradează pe savantul bărbat de științe, carele atunci, când pledează pentru introducerea cugetării practice în biserica noastră, copleșită de multorii de un conservativism exagerat, ține cont de toate împrejurările, de toate obiecțiunile, ce i-s'ar putea face din partea celor ce țin morțiș la litera legii. Și nu s'a înșelat în această presupunere, căci deja un necunoscut, amintind apariția broșurii într'o revistă bisericească destul de neînsemnată din România, cere dela dl G. credință și nu știință. Cu astfel de argumente însă nu se poate combate adevărul, ce ni-l prezintă dl G. atât de pricepător, — după cum am văzut, în broșura de față.

Deja faptul că profesorul G. este autorul broșurii, ce tratează »admisibilitatea căsătoriei a doua a preoților«, reclamă mai mult interes, ba pretinde că membrii bisericii noastre să se ocupe serios cu aceasta chestiune, ce acum cu greu se va putea lua dela ordinea zilei.

E corectă afirmarea dlui G., că trebuie să avem curajul și sinceritatea de-a privi chestiunea așa cum ni-se prezintă în realitate, și atunci desigur ne vom lăsa de acel conservativism, care izvoarește în mare parte numai din comoditate. Să nu ne ținem de litera legii, pentrucă e scrisă, căci tot oamenii au scris-o, ci să ne îndreptăm privirile asupra vieții. Să ținem cont de maximă, că »nu omul e pentru lege, ci legea pentru om«.

Apa dia, 30 Iulie v.

C. Frasin.

Mișcarea culturală.

Reuniunea învățătorilor din diecesă Caransebeșului

Își va ține adunarea sa generală, precum arată convocarea la 15 și 16 August în Ciacova. Reuniunea aceasta e una din cele mai vechi și mai înfloritoare între reuniunile învățătorilor noștri confesionali și adunările ei generale au avut totdeauna o deosebită însemnatate culturală și națională. Adunarea din anul acesta își va ține-o în Ciacova, orașelul care încă a pierdut mult din caracterul și fizionomia românească de odinioară.

Pentru primirea și reușita adunării se fac pregătiri în Ciacova.

Despărțământul Belinț

al Reuniunii învățătorilor dela școalele populare din protopopiatele Timișoara, Belinț, Comlăușulmare și Lipova își va ține adunarea generală la 24 August în Chisețau.

Producție teatrală la Zernești.

În Zernești, de lângă Brașov Dumineca viitoare (11 Aug.) va fi o producțiune teatrală muzicală.

Sub dirigența dlui Gh. Preșmereanu în cor mixt va cânta două cântece de Gh. Dima și pe urmă se va juca piesa dlui Gh. Stoica »O ședință comunală«, apoi după alte două bucăți de Gh. Dima să joacă altă piesă »Nunta țărănească« de Alexandri.

Înainte de dejun, dacă beai un jumătate de poc al de apă amară o o o

Igmândi

al lui **Schmidthauer**,

stomacul neregulat îl aduce în ordine în decurs de 2—3 ore.

Medicament foarte bun pentru împiedecarea boalelor interne, tot așa are efect admirabil la boale de stomac, intestinale și de sânge, tot așa în contra îngrășării, contra trohnei, respirării grele, gălbănare, umflarea ficatului și fierii, diabetă, vână de aur, podagră, reumă și multe boale interne. Comandă se pot face la Schmidthauer Lajos, farmacist în Komárom. Se poate căpăta în fiecare farmacie mai

bună și prăvălie de coloniale.

Prețul unei sticle mici 30 fil., mari 50 fil.; să nu se confunde cu altă apă amară.

Politica săsească.

Dăm astăzi sfârșitul dării de seamă a deputatului sas Dr. Schuller. Ca încheiere el a vorbit despre situația politică generală. Ideea fundamentală a compromisului dela 1867 este că poporul unguresc dobândește înăuntrul mână liberă față cu naționalitățile, renunță însă la armată și la reprezentarea sa în afară în favoarea M. Sale.

După obstrucția și după rezistența națională o reacțiune s'a ridicat. Poporul unguresc înțelege tot mai mult că visul kossuthist despre neatarnarea complectă a Ungariei este cu neputință de realizat.

Dar situația politică să înăsprește. Călătoriile neînclinate dintre Pesta și Viena, șederea prea scurtă a M. Sale în Budapesta, conduita aproape răspingătoare a prințului de coroană — toate acestea sunt fapte care altădată ar fi produs adevărate furtuni în cameră și în presă, dar azi, sup domnia coaliției ele au fost primite în tăcere și amărăciune.

Guvernul a făcut încercarea de-a obține o mărrire a contingentului de recruți, dar zadarnic. Acuma scopul său este de-a obișnui țara cu binecuvântările muncii, dar multe piedici îl opresc.

Mișcarea socială cuprinde tot mai mult teren și mai cu seamă între țărănimea ungurească căci ea suferă mai mult de aspirarea socială, în vreme ce țărănimea nemaghiarilor suferă și de altă apăsare, de cea națională. Pentru aceia sufragiul universal între ei nu va produce aceia scădere a mișcării naționale ca între unguri.

Față de faptele acestea sașii au atitudinea prietorului liniștit.

Politica noastră este totdeauna acolo unde-i vorba de-a contribui la progresul social. Să nădăduim că și suferințele noastre naționale vor dispărea dacă nu vom avea parte de dragoste, totuși ni-să va face dreptate națională.

Din străinătate.

Intrevederea dela Swinemünde.

Cei doi monarhi nu și-au luat rămas bun, fără ca ambii să nu toasteze măcar odată pentru prietenia germano-rusă. În fine s'au ținut și *toastele* așteptate. Ele nu cuprind enunțaiuni de o importanță, care ar fi hotărâtoare în marea politică europeană. Ambii monarhi accentuează numai, că rapoartele dintre Germania și Rusia sunt cele mai excelente și declară că voiesc și de aici înainte a servi *păcii* și înțelegerei dintre cele două state.

Plecarea țarului. Țarul Nicolae și-a luat adio și a plecat cu vaporul imperial »Standart« din raza portului Swinemünde, unde a petrecut trei zile în societatea împăratului german. Iată câteva amănunte despre plecarea lui :

Marți (6 Aug.) dimineața împăratul Wilhelm merse însoțit numai de un adjutant pe vaporul imperial rusesc »Standart«. La ora 9 se servi pe bordul lui »Standart« un dîneu familiar la care au luat parte: cei doi împărați și prinții germani Heinrich și Adalbert. La orele 11 $\frac{1}{2}$ împăratul Wilhelm își luă adio dela curtea țarului. Curtea germană și-a luat adio deja Luni seara dela țar. Împăratul Wilhelm părăsi însoțit de țarul Nicolae vaporul »Standart«, a cărui echipaj strigă de trei ori »Hurrah!« și trase salve în onoarea lui. Ambii monarhi merșeră apoi pe vasul împăratului german »Hohenzollern«. După ce petrecură scurt împreună își *luară adio*. Ei își strânseră mâinile cu căldură și se sărutară pe amândouă fețele. Echipajul lui »Hohenzollern« sărbătorii pe țar cu un triplu »urac«. Vaporul »Königsberg« dădu salvo-salut în timp ce țarul se întoarse la »Standart«. În mijlocul salvelor flotei germane, printre a cărei linii trecu vaporul rus, care ducea pe țar, Nicolae II saluta mereu, făcând semn cu mâinile, de pe bord, pe împăratul german. »Hohenzollern« dădea semnalul marin: »Călătorie bună!«

»Standart« mulțumi. La 12 $\frac{3}{4}$ părăsi flota germană rada dela Swinemünde.

Aprecierea întrevederii din partea presei. Cu plecarea țarului din portul dela Swinemünde s'au terminat serbările împărătești, menite a strânge și mai tare legăturile dintre Rusia și Germania. Toată presa europeană, chiar și cea franceză, comentează binevoitor întrevederea aceasta, care servește nu numai păcii dintre cele două state, ci păcii universale. Marele ziar francez »Figaro« accentuează și el, că întrevederea dela Swinemünde trebuie privită cu bunevoiență și liniște, căci e o întrevedere, care inspiră numai încredere în pacea internațională.

Bombardamentul dela Casablanca.

Manevrarea trupelor franceze. Un încrucișător francez, »Galilée« a bombardat Casablanca. Prin aceasta Franța a început războiul, la care de altcum e îndreptățită, căci trupele franceze au fost primite din partea indigenilor cu salve și mai mulți soldați francezi au fost răniți. Bombardamentul Casablancei e după drepturile internaționale îndreptățit. Rola conducătoare a Franței în Maroc e recunoscută, îndată-ce marile puteri nu au avut nimic în contra bombardamentului. Iată câteva amănunte despre bombardamentul dela Casablanca :

Când trupele franceze de pe »Galilée« voră să debarce în Casablanca, fură primite din partea indigenilor cabili cu salve. Un ofițer și șase soldați fură răniți. Trupele pătrunseră cu toate acestea în oraș și învinsă pe indigeni. Apoi luă consulatul francez în apărare. Apoi încrucișătorul »Galilée« începă bombardarea cartierului marocan din Casablanca. Ministrul marinei franceze precum și ministrul afacerilor străine nu a fost încă încunoștiințat în mod oficial nici despre debarcarea trupelor, nici despre bombardamentul dela Casablanca.

Rusia.

Turburări în Odesa. În Odesa au izbucnit iarăși turburări sângeroase. »Asociația adevăraților patrioți« a început să funcționeze din nou. Mulți studenți republicani și evrei au fost răniți, pe stradă, cu gloanțe de revolver.

NOUȚĂȚI.

ARAD, 7 August n. 1907.

— **Inmormântarea lui Grigorescu.** Inmormântarea regretatului Grigorescu a avut loc ieri, la 4 ore. Corpul său fusese pus în atelier, pe o laviță acoperită cu covoare naționale. Nici un decor străin, nici o podoabă întunecoasă; artistul a vrut să moară, dupăcum a trăit, în seninătate și în lumină!

Conform ultimei sale dorințe, corpul lui Nicolae Grigorescu a fost transportat la utimui lăcaș, într'un car tras de boi, aceia cari au fost produși de atâtea ori în pânzele lui.

Suveranii, foarte atinși de pierderea marelui artist, au trimis la Câmpina ca grațios omagiu de admirație, superbe buchete de flori naturale.

Casa și curtea locuinței ilustrului mort erau pline de un public ales, în care s'au putut distinge domnii: Spiru Haret, ministrul instrucțiunii publice, Delavrancea, Vlașuța, dr. Obreja, dr. Istrati, Strâmbulescu, C. Petrescu, Bălăcescu, C. sculptor, Iuliu Dragomirescu, Oeorgescu, Victorian, Dem. Șefănescu, dr. Ruban, dr. Niculescu și toate autoritățile din Câmpina, cari au urmat cu toții carul funebru până la cimitir.

Înainte de a se forma cortegiul a vorbit dl dr. Istrati, rostind o cuvântare foarte mișcătoare. D-sa face biografia maestrului picturii românești, amintind greutățile prin cari a trecut el și înaintașii lui. Arată cum Grigorescu a desăvârșit tot ce s'a făcut la noi începând cu George Asachi reproducând în pânze vieața noastră românească în tot ce are mai bun și mai cinstit.

Face apoi apoteoză lui Grigorescu arătând că el va rămâne cel mai de seamă reprezentant al artei noastre naționale și una din cele mai curate glorii ale țării.

Discursul dlui dr. Istrate a mișcat auditoriul până la lacrimi. Se știe că dl dr. Istrati, unul din cei mai buni prieteni și apreciatori ai lui Grigorescu, a făcut la expoziție, în cinstea maestrului și ca apoteoză sfârșitului vieții marelui pictor, acel »Salon Grigorescu«, care la palatul artelor a fost obiectul admirației tuturor cunoscătorilor.

Dl Bălăcescu, profesor la școala de belle-arte din Iași, a depus o frumoasă jerbă din partea atenului și a rostit câteva cuvinte călduroase de condoleanțe din partea acestei instituțiuni și a școlii de arte frumoase din Iași.

La mormânt a mai vorbit domnul N. Filipescu, institutor din Câmpina în numele prietenilor personali ai lui Grigorescu.

Intre coroanele depuse s'a remarcat cea din partea ateneului român, academiei, ministrului instrucțiunii publice, dr. Obreja, din partea familiei etc.

— **Ofițeri austriaci în audiență la regele Carol.** Luni dimineața a sosit în Sinaia delegația austriacă compusă din comandantul de corp Gaudernak și alți 9 ofițeri, spre a saluta în numele împăratului Francisc Iosif pe regele Carol.

Delegația a fost întâmpinată de către dnii general Mavrocordat și majorii Magheru și Sănătescu.

Pe jos au pornit cu toții în oraș, vizitând edificiile mai însemnate și la orele 11 și jum. au fost primiți în audiență de Majestatea Sa Regele și reținuți la dejun. La dejunul regal a luat parte și întreaga familie princiară.

În tot timpul muzica reg. I de geniu a distrat pe meseni cu diferite bucăți muzicale. Delegația a părăsit seara Sinaia.

— **Manevre.** Corpul VII de armată, din Timișoara, va face în toamna aceasta manevre parțiale în Bihor. La aceste manevre iau parte regimentele 33 de Arad, 37 de Oradea-mare, și 39 de Debrețin.

— **Prigonirea slovacilor.** În comuna Lab din com. Pressburg ca prilejul pelerinajului ținut în ziua de înălțarea D-nului, trei țărani slovaci au pus în ferestrele lor portretul deputatului Juriga. Pentru fapta asta ei au fost pedepsiți fiecare *cu câte o mie de coroane*.

— **Teodor Kossuth,** fratele ministrului Kossuth, care petrece la Herculesbad, a petrecut mai multe zile la frate-său.

— **Deputatul Barabás** umblă să-și cârpească popularitatea, pe care și-a mâncat-o în Arad, printre săcui. S'a dus la Sângeorzul-Treiscaunelor, unde a fost oaspele lui — Nagy György și a fost sărbătorit de săcui.

— **Primarul Romei.** Ziarele italiene anunță, că prințul *Borghese*, vestit ca cel mai dibaciu dintre participanții la marea cursă cu automobilul Peking—Paris, va fi candidat la alegerea de primar al Romei.

— **Murășul** la Arad a scăzut, din cauza secetei, așa de tare, încât se poate trece cu piciorul.

— **Halul »Luptei«.** Organul autorizat al clubului național din Budapesta este obiectul unei compătineri generale în presa ungurească. Motivul acestor condolențe ungurești l-a oferit ea însăși, într'un chip destul de imprudent cu plângerile puțin demne cu care a umplut țara românească. Ziarul autorizat din Budapesta a răspândit adică o broșură prin România în care se plânge că are numai 80 de abonați în țară, pe când ea a contat la 2000, la câteva sute din Bucovina, apoi din Basarabia, Macedonia, Sârbia, Muntenegru, Epir cum s'ar cuveni adecă unui jurnal monden, cere apoi sprijin pentru a-și plăti amenzile, (?) pentru a putea angaja redactori din România și alte — năzbtii pe cari abia își vine să le crezi ochilor. Lipsa aceasta de demnitate și prudență și-a și atras pedeapsa din care însă e regretabil că ne revine o bună parte și nouă și demnității presei românești întregi. Așa s'a oferit un bun prilej să se constate în presa ungurească cu deosebită satisfacție că »atașările conducătorilor noștri și ai presei românești nu găsesc răsunet în popor« și teza lui Andrassy despre agitatorii izolați de popor se confirmă în aparență prin nepăsarea publicului pentru presa noastră — deși, cauzele sunt altele, precum se știe prea bine.

Pentru aceea nu ar fi în interesul nostru al tuturor ca fiecare să-și facă inventarul averii sale reale și jinduie la el acasă, fără a-l mai obști alegând alte mijloace mai discrete și mai conforme bunului gust și demnității presei și cauzei noastre?

— **Depravări în mănăstirile italiene.** Nu de mult a fost descoperită în Italia o pseudo călugărie, Fumagalli, care sub pretextul că instruiască și întrețină fete sărace în pensionul său, făcea negoul cel mai murdar cu ele, pe lângă că le trimetea în același timp să cerșească.

Moravurile acestea nu s necunoscute în mănăstirile italiene. Acum vin știri despre orgii și mai îngrozitoare, la cari se demiteau călugării mănăstirii din Varazze cu băieții, pe cari îi instruau. Unul din acești nenorociți copii, Berson, a purtat ziar despre orgiile călugărilor profesori. În fiecare Vineri seara aranjau câte o petrecere de soiul acesta, la care erau chemați copiii cei mai de încredere. Ca părinții, să nu aibă știre de acest lucru, băieții erau învățați să iasă pe ferestri din casa părintească. Călugării se îmbătau, îmbătau și pe băieții și apoi începeau orgiile. Au decapitat statuele regelui și reginei italiene, au ars chipurile regelui spaniol și ale familiei sale, precum și pe al președintelui republicii franceze.

Ziarul micului Besson cuprind amănunte, cari nu se pot scrie. Se crede, că toți călugării profesori din Liguria și Piemont sunt culpabili de asemenea orgii.

Agitația e foarte mare împotriva acestor criminali călugări și în contra acestor instituțiuni catolice, în cari înflorește corupție.

— **Ciocnire de tren.** Din Graz (Stiria) se telegrafează, că acceleratul din Triest s'a ciocnit lângă Stiefeld cu o locomotivă. Sunt 17 răniți.

— **O amendă uriașă.** Compania de căi ferate a miliardarului Rockefeller din Statele-Unite, »Standard Oil Company« a fost pedepsită cu 150 milioane de cor. fiindcă a depășit hotarele legii.

— **Căpitan ucigaș.** Un caz de brutalitate militară s'a întâmplat ieri în Stanislo, Galiția: un căpitan a străpuns cu sabia, mortal, pe un soldat pentru simplul motiv că nu s'a oprit imediat, când s'a strigat »halt«. Cazul s'a întâmplat în moduri următor: Compania făcea tocmai exerciții de fugă. Deabia a fugit vre o câțiva pași, deja căpitanul *Sraub*, care comanda, strigă »halt.« Soldatul *Percievici* însă nu se putu opri imediat, ci mai făcu vre-o doi pași până să se oprească. Acest fapt aduse pe căpitan în furie. Roșu, cu ochii injectați se apropie de soldat și scoțând sabia îl străpunse, nimerindu-l tocmai în inimă. Soldatul muri imediat. — Iată o faptă care nu se poate scuza; iată un fruct al militarismului, al tractamentului aspru al oficerilor cu soldații de rând.

— **Păcăleala unui savant.** Vă amintiți de cazul *Soleiland* care în Paris a omorât pe mica *Marthe Erbeling* și a fost condamnat la moarte. Savantul criminolog *Lombroso*, a făcut pe baza fotografiei mânilor lui *Soleiland* publicată de un ziar din Paris, un studiu amănunțit documentat, dovedind că *Soleiland* este un degenerat și un

criminal născut. Articolul lui *Lombroso* a făcut mare senzație, căci toți medicii francezi declaraseră pe *Soleiland* normal. Savantul italian nu știa că a fost păcălit într'un mod nemuritor. Mămile lui *Soleiland* publicate de ziarul francez nu erau ale acestuia, ci ale duror persoane deosebite cari nu săvârșiseră nici o crimă. Pe baza acestor fotografii, *Lombroso* își făcuse studiile sale atât documentate. În loc de-a descărca pe *Soleiland*, marele savant azi este obiectul râsetelor parizienilor.

— **Cu balonul la polul-Nord.** Am anunțat de repetite-ori că inginerul american *Wellmann* voiește să repete îndrăzneța încercare a vestitului *André*, să meargă cu balonul la polul-Nord. Ideia lui *Wellmann* la început nu se lua în serios, dar acum când balonul lui a sosit deja în portul *Virgo* de pe insulele *Spitzberga*, ideia lui nu-i departe de realizare. Balonul e aproape terminat. Ascensiunea va avea loc în 25 August sau cel mult 10. În balon vor ocupa loc patru inși.

Indrăzneții călători vor lua cu sine patru câini polari și proviziune pentru un jumătate an. Balonul va fi transportat cu vaporul până acolo, unde se încep munții de gheață. Acolo va avea loc ascensiunea.

— **Atentatorul Maille**, care a tras focuri de revolver contra prezidentului republicii franceze, *Fallieres*, când cu serbările dela 14 Iulie, a fost găsit din partea medicilor de nebun.

— **Datorasul.** — Ai primit scrisoarea mea.
— Care? Aia prin care îmi cereai datoria?
— Da.
— N'am primit-o.

— **Apel către inimile generoase!** În ziua sf. Rusaliu seara la 9 ore — fulgerul lovind biserica noastră am suferit o daună mare — considerând că comuna noastră e situată între dealuri neroditoare, din care cauză poporul e foarte sărac, în genere cunoscut cel mai sărac popor în întreg comitatul nostru; din propriile puteri abia s'ar putea repara biserica — drept aceea purcezând din cuvintele *Evangeliei* »că cel ce va da întru numele meu însutit va primi« ne întoarcem către inimile milostive cu aceea smerită rugare, că să se îndure a ajuta cu obolul lor biserica noastră.

Toate dăruirile să se trimită la adresa senatului bisericesc subscris, — se vor cuita pe calea ziaristică; iar numele marinimoșilor binefăcători se vor scrie în cartea de aur (pomelnic) a bisericeii, care se cetește în serbătorile mari în fiecare an după sf. slujbă în biserică.

O nădejde viuă ne nutrește că bunii creștini, nu se vor uita de locașul lui *Dumnezeu* — ajutorând biserica noastră cu prestațiunile lor. *Zalnok p. Nagy Derzsida*, la 27 Iulie 1907. Pentru senatul bisericesc: *Ioan Butean*, preot. *Vasilie Ivunjian*, episcop.

— **Mulțumită publică.** Ni-se cere publicarea următoarelor:

Tinerimea studiosă din *Sânmielăușul-mare* și jur a aranjat la 22 Iulie (4 Aug.) 1907, ziua ținerii adunării cercuale a acestui despărțământ, o petrecere în favorul *Caslei despărțământului*, a cărei venit curat face 115 cor. adecă una-sută-cincisprezece coroane.

Aceasta sumă a și fost pusă la dispoziția despărțământului, deci îmi impune datorința a o cvită în public, și totodată în numele comitetului, mulțumesc pentru zelul și dragostea ce au dovedit-o neamului, din care face parte. Cu toată stima *dr. Nestor Oprean*, dir. desp.

— **Teatru electric.** Pe strada *Boczkó*, peste drum de »*Boul roșu*« a sosit teatrul electric alui *Winkler*. Acest teatru e un cinematograf american, renovat. În tot locul a avut cel mai mare succes, la Paris în anul 1900 a fost distins cu *Grand Prix*. Producțiunile se fac după cel mai nou metod. În Ungaria aici se poate vedea pentru prima oară.

Programa din 8 și 9 August, Vineri și Sâmbătă: 1. Călătorie cu balonul în Elveția. 2. Greva (din vieață). 3. Niță la petrecere (humoristică). 4. Datorasii rău plățitori (humoristic). 5. Cei mai îndrăzneți călători italieni (fotografie originală). 6. Călătorie în jurul unei stele (fantazie). 7. Prindeți pe hoțul (humoristic). 8. Cataractele râului *Ozu* (fotografie originală). 9. Vânătoare după perucă (humoristică). 10. Apachii în America (fotografie istorică).

Afară de chipurile acestea din program se vor arăta și alte chipuri, cari asemenea sunt foarte reușite. — Atragem atenția publicului la acest *Cinematograf* excelent.

Cu toată căldura cea mare teatrul nostru e răcoros și plăcut.

Deși acuma sunt căldurile mari teatrul nostru totuși este răcoros și plăcut.

Tablouri curate fără oscilare. — Cele mai noi fotografii ale Europei.

Mașini și filme totdeauna în mare asortiment se află de vânzare la proprietarul.

Solicita cu părtinire on. public cu distinsă stimă *Winkler Lambert*, proprietar.

— **Săpun de viorea de Parma.** Sub aceasta numire de câțiva ani e în circulație un nou săpun folositor. Cine nu iubește mirosul de viorele? Și dacă știm, că acest săpun plăcut face fața fină, dacă știm, că în astfel de calitate și pe lângă așa preț în străinătate nu putem căpăta atare săpun, atunci putem aștepta, ca publicul mare să nu întrebuințeze acest săpun, numai ca să-i tindă mâna de ajutor pregătitorului, ci în interesul său propriu. O bucată 80 fil., 3 bucăți 2 coroane 20 fil. Pregătește *Szabó Béla* fabricant de săpun de toaletă, *Miskolcz*. Se poate căpăta în Arad în drogheria lui *Vojtek și Weisz*, Lugoj în farmacia lui *Fischer János*, Timișoara în prăvălia lui *Wisemayr Ferencz*.

Ultime informațiuni.

O notă energică a Turciei.

Poarta a înaintat guvernului grecesc mai multe note energice, în cari arată că ofițeri greci conduc bande din Macedonia. Poarta declară, că nu ia răspunderea complicațiilor, cari s'ar putea ivi din cauza cruzimilor grecești. În cercurile diplomatice se crede, că nota Turciei poate avea consecințe grave.

Concert, petreceri.

Tinerimea română din *Zernești* invită cu toată onoarea la producțiunea teatrală-muzicală împreună cu dans ce o va aranja *Duminecă*, în 29 Iulie v. (11 August n.) 1907 în sala »*Hotelului* communal din loc. Venitul curat este destinat în favorul »*Fondului reuniunii femeilor române*« pentru înfrumșetarea bisericilor din loc. Suprasolvirile și ofertele se primesc cu mulțumită și se vor cvita pe cale ziaristică.

BIBLIOGRAFIE.

»**Cantorul bisericesc**« opul dlui *G. Bujigan* învățător în *Deliblat* (Temes m.) incurând va ieși de sub tipar. Din acest op s'au scos până acuma 21 coale de tipar. Opul atât ca cuprins, cât și ca aranjare, e neîntrecut în literatura bisericească — la noi. Abonamente se mai primesc până la finea lui August, când opul va apărea complet.

Prețul opului broșat: 8 cor.; legat în pânză — bogat aurit 10 cor.; legătură luxoasă — în piele, 14 cor.

Poșta Administrației.

Vasile Roșca, M.-Ujvár. Am primit 10 cor. în abonament. Mai 9 cor. aveți de plătit pe 1907.

Bursa de mărfuri și cefect din Budapesta.

Budapesta, 7 Aug. 1907

INCHEEREA la 11 ORE:

Grâu pe Oct. 1907 (50 klg.)	11.12—11.13
Secară pe Oct. 1907	8.74— 8.75
Ovăs pe Mai	7.88— 7.89
Cucuruz pe Iulie 1907	6.40— 6.41

INCHEEREA la 5 ORE:

Grâu pe Octomb. 1907	11.14—11.16
Secară pe Oct. 1907	8.78— 8.79
Ovăs pe Mai	7.90— 8.91
Cucuruz pe Iulie 1907	6.37— 6.38

Redactor responsabil *Ioan N. Iova*.

Editor-proprietar *George Nichin*.

Concurs.

Institutul de credit și economii »BIHOREANA« societate pe acții în Oradea-mare, publică concurs pentru ocuparea postului de **cassar**, la filiala institutului din comuna Tinca (Tenke comitatul Bihor).

Emolumentele împreună cu acest post sunt:
1. Salar anual de 1200 coroane și
2. Relut de cvartir 400 coroane.

Reflectanții la acest post au să dovedească, că au pregătirea și praxa necesară pentru de a purta independent agendele de cassar. Recursurile instruite cu documentele de lipsă sunt a-i-se prezenta în persoană directorului executiv al institutului Dr. Coriolan Pap, cel mult până în **15 August 1907.**

Cassarul filialei se alege deocamdată pe un an de probă și numai după expirarea acestui termen și după ce direcțiunea va constata, că corespunde întru toate recerșințelor, se va alege definitiv.

Postul de cassar e a se ocupa cel mult în 31 August 1907, și cassarul nou ales, imediat după alegere, dar la tot cazul înainte de a-și ocupa postul, are să depună la cassa centralei institutului o cauțiune de 2000 cor. (adecă: două mii coroane).

Oradea-mare, la 30 Iulie 1907.

Direcțiunea.

Înștiințare!

Am onoare a aduce la cunoștința onoratului public consumator, cumcă

măcelăria mea

din Str. Florian am mutat-o de prezent în **Str. Aulich Lajos Nr. 16.** recomand totodată tot felul de preparate din carne proaspătă de porc și rog pe on. public să mă partinească.

Cu distinsă stimă:

George Simandan
măcelar.

Concurs.

La institutul de credit și economii »AR-DELEANA« din Orăștie (Szászváros) este de a se ocupa un post de

candidat de avocat

în cancelaria advocațională. Cel aplicat va primi **remunerăție lunară de 200 Cor. și la esmisiuni diurnele regulamentare.**

Doritorii de a ocupa acest post au a-și înainta cererile lor cel mult **până la 15 August a. c.**, iar postul va fi de ocupat imediat, cel mai târziu însă în 1 Sept. a. c. Vor fi preferiți candidații de avocați cu praxă.

Orăștie, la 5 Aug. 1907.

Direcțiunea.

Am onoare a atrage atenția firmelor de **negot de grâne și a publicului agricultor** cu apropierea erei de treierat asupra

Institutului meu de împrumutat saci.

Prețurile de împrumut a sacilor sunt foarte moderate. Țin în magazie spre vânzare sacuri și ponve de calități și mărimi diverse.

Cu toată stima:

Braun Miksa,

Arad, Boros Béni-tér 1 (casa Ispravnic).

Telefon 104.

Telefon 104.

In atențiunea

proprietarilor de pământ, notarilor, învățătorilor și a publicului călător!

In cafeneaua mea

„MOTOR“

Arad, str. Boros Béni (casa Vanicsek)

(în apropierea gării de motor), oricine se poate distra plăcut. — În toată ziua muzică.

Buffé rece și beuturi excelente.

Prețuri solide și serviciu punctual.

Deschis până dimineața.

Rugând sprijinul tuturor, sunt

cu stimă:

Lukács Fülöp Lajos,
cafegiu.

Dacă vrei să cumperi

ghete bune și țititoare

de lângă prețuri ieftine

să te adresezi la pantofarul

Czernóczy Mihály

ARAD, str. Kossuth nr. 67

care are mare asortiment de ghetă pregătite de el însuși.

Comande după măsură se fac prompt și ieftin

telefon 585.

Adresa telegrafică: Reppmann, Arad

Atelier de arhitectură alui

Reppmann Gyula

architect.

Cancelaria de arhitectură și întreprinderi de zidire:

Cancelaria filială: **ARAD, Weitzer János-u. 13** (peste drum de poșta principală).
Cancelaria principală: **BUDAPEST** Baross-utca 46.

Primește tot felul

de lucrări de biurou în cadrul arhitecturii.

Planuri în stilul cel mai modern, precum și planul cheltuelilor, se angajază la prețuri ș. a.

Servește tot felul de lămuriri pe terenul arhitecturii.

Cimbale

cu aparat intern de oțel, cu ton fermecător de frumos, cu ajustament plăcut liferează pe lângă rate și cu bani gata

fabrica de instrumente muzicale

VARGA ÁRPAD

MAKÓ

(Lădița de poșta nr. 31)

Preț curent mare și ilustrat se trimite gratis și franco.

S'a deschis

Am onoare a aduce la cunoștința onoratului public, că reînforcându-mă din călătoria mea de cumpărare

mi-am deschis

în strada Forray
(casa Lukács)

O prăvălie nouă

prăvălia mea provăzută cu cele mai noi și mai moderne mărfuri.

Rugând părtinirea onor. public

sunt cu stimă

Mărfuri nouă

Jankovics György

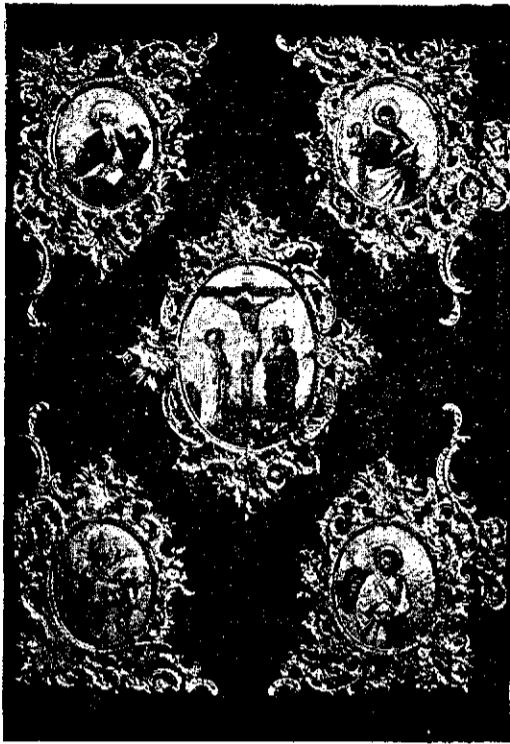
ARAD

strada Forray nr. 2
(casa Lukács).

Abonați!

„Cantorul Bisericesc“

Unicum
în literatură
bisericească
românească
ortodoxă și
unitară și
ca cuprins
bogat și ca
preț foarte
moderat.
Se estinde pe

40 coal.
tip ar.
Tipărit
pe 2 coloane
tip ar.
roșu și
negru,
format
plăcut.
Prețul
de
exempl.
broșat :
8 cor.
legat în
pânză
(aurit) :
10 cor.
luxos :
14 cor.

Opul învățătorului G. Bujigan; abonamentele se mai pot face, la adresa autorului: în Arad str. Deák Ferencz 20. Cel mai practic, cel mai bun, cel mai folositor și cel mai bogat op bisericesc.

Cel mai frumos loc de vilegiatură în ARAD.

Să nu negligeze nimeni de a merge

în chioscul de nou renovat din Parcul „Baross“

unde stă la dispoziția onor. public

și Buffet rece și Cofetăria.

Zilnic cântă lăutarii dela orele 5. — Atât prețurile buffetului cât și ale cofetăriei sunt cele mai moderate și astfel întru toate acestea cere părțirea

Mihályi Gyula, cofetari.

Mihaiu Petrovici

prăvălie de specerie, delicatete, vin, apă minerală și colorii

Oradea-mare (Nagyvárad) Rákóczi-utca.

Am onoare a aduce la cunoștința onoratului public, că despărțindu-mă pe cale pretinoasă de consoțul meu de prăvălie KERN S. ÖDÖN, prăvălia ce veche o voi conduce eu singur sub firma împrotocolată

MIHAIU PETROVICI.

Esprimându-mi mulțumitele mele pentru bunăvoința și sprijinul ce ni-ați dat tovarășiei noastre, Vă rog să aveți bunătatea a nu mi le denega nici mie, promițând că totdeauna voi năzui să mă arăt vrednic de sprijinul D-Voastră ca să-l merit pe deplin.

Cerându-vă repetat acest sprijin, sunt

cu distinsă stimă:

Mihaiu Petrovici

comersant de specerie și delicatete.

Numai articole bune

se pot căpăta la

HEGEDÜS GYULA

prăvălie de parfumuri, rechisite de barberie în Arad

ANDRÁSSY-TÉR 15.

Mare asortiment de rachete veritabile englezești pentru tenis și mingii, folbaluri, mingii de gomă, coșuri de călătorie, cosmeticuri franțuzești și englezești.

Hopp Károly

cancelarie tehnică

ARAD, STR. SZÉCHENYI Nr. 5.

Planuri și execuții: Pentru provedere cu apă și iluminare ^{prezum} și pentru colonii de motoare etc.

REPREZENTANȚA

fabricelor de specialitate de prima calitate.